

Norwegian Financial Mechanism 2009-2014
Programul RO 24 „Întărirea capacității judiciare și cooperare”

Proiectul “Consolidarea capacității sistemului judiciar din România de a face față noilor provocări legislative și instituționale/ Strengthening the capacity of the Romanian judicial system to face new legislative and institutional challenges”

CONFERINȚĂ/CONFERENCE

privind aspecte de practică neunitară intervenite de la intrarea în vigoare a Noului Cod penal și Noului Cod de procedură penală/ on aspects of non-unitary jurisprudence occurred after the entry into force of the new Criminal Code and the New Code of Criminal Procedure

București, 6-7 octombrie 2014 / Bucharest, 6-7 October 2014
Aula Institutului Național al Magistraturii (Bd. Regina Elisabeta, nr. 53, sector 5)

ACORDUL DE RECUNOAȘTERE A VINOVĂȚIEI¹

Aspecte de practică neunitară

Proc. Georgina Bodoroncea
Formator INM

I. Titularii acordului de recunoaștere a vinovăției

Interpretarea normelor care reglementează procedura acordului de recunoaștere a vinovăției (ARV) trebuie să pornească de la *regulile* instituite de art. 478 alin. (1) și (2) Cpp, în sensul că:

- procedura are **doi titulari**, *procurorul și inculpatul*, singurele persoane implicate în mod activ și nemijlocit în procesul negocierii.

- negocierea este supusă *anumitor limitări*, exprimate printr-un **aviz al procurorul ierarhic superior** celui care desfășoară activitatea propriu-zisă de negociere.

1. Procurorul

- este cel care supraveghează sau efectuează urmărirea penală la momentul încheierii ARV

---

¹ O prezentare mai amplă a instituției se găsește în articolul publicat în Analele Universității din București - Drept – 2014 supliment - Conferința ” Reglementări fundamentale în Noul Cod Penal Și Noul Cod de Procedură Penală”, 3-4 aprilie 2014, Facultatea de Drept, Universitatea București

- poate *iniția* procedura de negociere a unui acord de recunoaștere a vinovăției, conform art. 478 alin.(3) teza I, sau *poate accepta* inițiativa inculpatului în același sens.

- în oricare dintre situații, **este singurul care decide dacă acordul se va încheia**, indiferent de poziția adoptată de inculpat și independent de cea a procurorului ierarhic superior

2. Inculpatul

- participă la încheierea acordului ca urmare a *acceptării inițiativei* procurorului de caz, dar *poate să fie el însuși inițiatorul* [art. 478 alin.(3) teza a II-a]

- *posibilitatea* conferită de lege inculpatului, de a fi inițiatorul unui acord de recunoaștere a vinovăției, poate fi privită ca având natura juridică a unui drept, dar aceasta strict limitat la *dreptul de a iniția* un acord de recunoaștere, iar **nu dreptul de a încheia** un astfel de acord

- dreptul inculpatului *de a iniția* încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției cunoaște două *limitări*:

- să *nu* fie vorba de infracțiuni pentru care legea să prevadă pedeapsa închisorii mai mare de 7 ani sau detenția pe viață [*per a contrario* art. 480 alin.(1)]

- inculpatul să nu fie minor [art. 478 alin. (6)]

3. Rolul procurorului ierarhic superior

- deși legea operează cu un termen impropriu ("efecte") pentru ceea ce vrea să stabilească, alin. (2) al art. 478 indică doar o regulă, așa cum am arătat anterior, aceea că procurorul ierarhic are un rol în procedura încheierii acordului, rol care este concretizat de norma din alin.(4) și constă în stabilirea limitelor negocierii.

- acest rol se **exercită într-un singur moment, prealabil încheierii acordului între procurorul de caz și inculpat**.

- ceea ce se stabilește prin avizul procurorului ierarhic superior este **cadrul în care trebuie să se situeze înțelegerea** dintre procuror și inculpat; **efectele** acordului, în sensul de consecințe juridice pe care încheierea lui le generează, se produc doar la momentul rămânerii definitive a unei hotărâri prin care acesta a fost încuviințat de către instanță și a fost pronunțată o soluție cu privire la acțiunea penală.

- stabilirea de către procurorul ierarhic superior a unor limite cu care procurorul de caz nu este de acord îl poate determina pe acesta din urmă să renunțe la încheierea acordului, deoarece procurorul ierarhic superior celui de caz nu este îndreptățit nici să inițieze el însuși încheierea unui acord și nici să dispună ca procurorul de caz să o facă, prin aceasta înțelegând inclusiv stabilirea unor limite de negociere cu care procurorul, inițiator al procedurii, nu este de acord

- dacă nu sunt îndeplinite condițiile cu privire la pedeapsă (infracțiunea săvârșită prevede o pedeapsă mai mare de 7 ani) sau inculpatul este minor, procurorul ierarhic superior **va respinge propunerea** înaintată de procurorul de caz.

II Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției

- art. 479 C.proc.pen.: *recunoașterea comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice* pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală

- privește felul și cuantumul pedepsei, precum și forma de executare a acesteia (*o soluție de condamnare*, în ansamblu),

la care se adaugă:

- *soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat* [art. 482 li.h), astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 255/2013].

1. *Recunoașterea comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice*

- trebuie făcută fără nicio rezervă, altfel acordul nu poate fi încheiat

- acceptarea încadrării juridice este indisolubil legată de această recunoaștere, iar ambele constituie premisele negocierii soluției acțiunii penale, felului și a cuantumului pedepsei, precum și a modalității de executare.

- înțelesul sintagmei „*încadrare juridică*” trebuie avut în vedere în sensul său larg, care se referă nu numai la stabilirea corespondenței dintre fapta tipică și norma cuprinsă în textul de lege care incriminează infracțiunea respectivă, ci are în vedere corespondența dintre faptă și totalitatea normelor care-i determină *caracterizarea juridică*; în consecință, încadrarea juridică va viza și reținerea eventualelor circumstanțe agravante sau atenuante ori a oricăror alte stări de agravare sau de atenuare a răspunderii penale

- argumente: procedura în fața instanței este una necontradictorie, în cadrul căreia instanța nu poate pune în discuție reținerea sau înlăturarea unor circumstanțe, stări etc., care nu au făcut obiectul acordului, dar de care depinde stabilirea tratamentului sancționator aplicabil, pe de o parte, iar pe de altă parte, stabilirea cuantumului pedepsei pe care inculpatul o va avea de executat nu este totdeauna echivalentă pedepsei sau pedepselor negociate pentru fiecare infracțiune în parte, ci una care ține cont de toate dispozițiile legale incidente

- la momentul încheierii acordului este necesar ca inculpatul să cunoască toate instituțiile care vor fi aplicabile la stabilirea cuantumului pedepsei pe care o va avea de executat, astfel încât pedeapsa pe care ar urma să o execute să fie nu numai previzibilă, ci determinată

1. *Soluția de condamnare. Negocierea felului și cuantumului pedepsei*

- noțiunea de pedeapsă cu care operează textul art. 479 C.proc.pen. trebuie înțeleasă ca referindu-se atât la pedeapsa principală, cât și la cea complementară, ambele susceptibile de a putea fi negociate sub aspectul felului și cuantumului.

- credem că pedeapsa accesorie nu trebuie să facă obiectul negocierii: pe de o parte, aplicarea sa este consecința firească a stabilirii unei pedepse complementare, în absența căreia, cu excepția detențiunii pe viață, nu ar putea fi înțea (art.65 C.pen.) și devine obligatorie, dacă s-a pronunțat pedeapsa închisorii ca pedeapsă principală (art.404 alin.5 C.proc.pen.); pe de altă parte, durata („cuantumul”) acesteia este stabilit de legiuitor [art. 65 alin. (3)], astfel că nu există, practic, un obiect al negocierii.

1.1. *Pedeapsa pincipală*

- „felul” pedepsei principale: amenda sau închisoarea

- „cuantumul”: legea nu impune niciun fel de restricții cu privire la limitele pedepsei între care se poate purta negocierea; pentru a prezenta însă interes pentru inculpat în raport cu procedura similară a recunoașterii învinuirii, premisa de la care trebuie să se plece la stabilirea cuantumului pedepsei este de a nu fixa, *ab initio*, o limita maximă

mai mare decât cea care ar rezulta prin reducerea cu o treime, pentru pedeapsa închisorii, respectiv o pătrime pentru cea a amenzii, a maximumului pedepsei pentru infracțiunea comisă

- modul de stabilire a pedepsei: acordul de recunoaștere a vinovăției trebuie să cuprindă, în ceea ce privește stabilirea cuantumului pedepsei, toate instituțiile incidente cu privire la situația juridică a inculpatului, astfel încât să existe o concordanță între condițiile de încheiere a acordului cu privire la limita maximă (cel mult 7 ani închisoare) și condițiile impuse pentru aplicarea altor soluții decât condamnarea (renunțarea sau amânarea aplicării pedepsei) ori pentru stabilirea modalității de executare (respectarea condițiilor impuse de instituția suspendării sub supraveghere a executării pedepsei)

- tratamentul sancționator (calculul pedepsei) trebuie să fie redat în cuprinsul acordului, deoarece, dacă nu sunt întrunite condițiile cu privire la felul, cuantumul, modalitatea de executare a pedepsei, instanța poate respinge acordul de recunoaștere a vinovăției

- reținerea uneia sau unora dintre circumstanțele judiciare prevăzute de art. 75 alin.2 C.pen.:

- reținerea acestor circumstanțe este facultativă pentru instanță, de aceea, chiar dacă procurorul, prin rechizitoriu sau prin concluziile formulate cu ocazia dezbaterilor asupra fondului cauzei, le-ar recomanda, *singura care le-ar putea da eficiență este instanța;*

- posibilă soluție: odată ce a identificat o circumstanță dintre cele prevăzute de art. 75 alin.(2), procurorul urmează să facă referire la ea în cuprinsul acordului, dar să negocieze un cuantum al pedepsei care să nu țină cont de incidența circumstanței; în situația în care instanța nu-i va constata incidența, nu o să o rețină, astfel că va aplica o pedeapsă în concordanță cu cea stabilită prin acord; dacă însă va valida incidența unei circumstanțe, va proceda la o nouă individualizare a pedepsei, întrucât legea permite aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea stabilită prin acord

1.2. Pedepsa complementară

- negocierea pedepsei complementare va viza atât felul (prin aceasta înțelegând natura și conținutul), cât și cuantumul acesteia, iar la stabilirea ei trebuie să se țină seama de Legea identificată ca fiind mai favorabilă în raport de infracțiunea comisă, potrivit art. 12 alin. 1 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal .

- pedeapsa accesorie va fi totdeauna aplicată dacă se aplică și o pedeapsă complementară, astfel că și ea trebuie menționată în conținutul acordului, chiar dacă nu face obiectul negocierii

1.3. Forma de executare

- negocierea modalității de executare poate avea loc doar în raport de o soluție de condamnare, așa că mai întâi va fi negociată soluția, apoi cuantumul pedepsei, iar în final modalitatea de executare (în detenție sau cu suspendarea sub supraveghere)

- pentru stabilirea modalității de executare a suspendării sub supraveghere trebuie să fie îndeplinite toate condițiile prevăzute de art. 91 C.pen. (cuantum, antecedente, precum și existența acordului acestuia cu privire la prestarea unei munci în folosul comunității)

- negocierea acestei modalități de executare trebuie să vizeze, de asemenea, termenul de supraveghere, având în vedere că acesta nu are o durată fixă, ci una variabilă, între 2 și 4 ani (art.92 alin.1), obligațiile facultative care pot fi impuse inculpatului, în măsura în care este incidentă una sau mai multe dintre situațiile prevăzute de art.

93 alin.(2) și, evident, numărul zilelor în care condamnatul va presta o muncă în folosul comunității, în limitele impuse de alin.(3) al textului de lege menționat (minim 60 și maxim 120 zile)

2. Soluția de renunțare la aplicarea pedepsei

- deși multe dintre condițiile de aplicare sunt similare, renunțarea la aplicarea pedepsei reprezintă totuși o soluție mai grea decât renunțarea la urmărire penală, astfel încât va putea face obiect al unui acord de recunoaștere a vinovăției ori de câte ori procurorul va aprecia că exercitarea acțiunii penale prezintă interes public, dar că aplicarea unei pedepse nu se impune

- încheierea unui acord care să prevadă o astfel de soluție trebuie să respecte toate condițiile stipulate de art. 80 C.pen., inclusiv cu privire la limita superioară a pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă (cel mult 5 ani)

- în caz de concurs de infracțiuni, procurorul trebuie să verifice îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 80 C.pen. pentru fiecare infracțiune în parte, iar dacă aceste condiții sunt îndeplinite, se va stabili un singur avertisment.

3. Soluția de amânare a aplicării pedepsei

- trebuie să fie îndeplinite în primul rând condițiile prevăzute de art. 83 C.pen. în privința pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită (mai mică de 7 ani, deși pentru încheierea acordului ar fi fost posibilă și una de 7 ani), iar cuantumul pedepsei stabilite să nu fie mai mare de 2 ani, chiar și în condițiile reținerii unui concurs de infracțiuni

- obiectul negocierii va purta în primul rând asupra cuantumului pedepsei ce urmează a fi stabilită, apoi asupra soluției de amânare a aplicării acestei pedepse

- credem că și în această situație înțelegerea la care inculpatul și procurorul trebuie să ajungă vizează inclusiv obligațiile care pot fi impuse inculpatului, enumerate la art. 85 alin.(2), printre care se află și prestarea unei munci neremunerată în folosul comunității, pe o perioadă cuprinsă între 30 și 60 zile

- ceea ce nu poate face obiectul negocierii este durata termenului de supraveghere, care este fixă (2 ani), măsurile de supraveghere, care vor fi aplicate obligatoriu inculpatului, conform art. 85 alin.1 lit. a)-e) C.pen., modalitatea în care se va realiza supravegherea (atribut ce revine serviciului de probațiune) ori modificarea sau încetarea obligațiilor pe parcursul termenului de supraveghere, pentru care instanța are competență exclusivă.

III. Condițiile încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției

1. Pedepsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită

- acordul de recunoaștere a vinovăției se poate încheia numai cu privire la infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 7 ani, cuantum valabil însă doar în situația în care urmează să se dispună o soluție de condamnare, fie cu executare, fie cu suspendarea sub supraveghere a executării.

- limita scade la 5 ani, atunci când se negociază o soluție de renunțare la aplicarea pedepsei, respectiv la una mai mică de 7 ani, dacă se dorește a se negocia o soluție de amânare a aplicării pedepsei.

2. Suficiența probelor administrate

- probele administrate trebuie să ofere suficiente date cu privire la existența faptei pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală și cu privire la vinovăția inculpatului.

- insuficiența probelor pentru stabilirea existenței faptei și a vinovăției echivalează cu o nevalidare a acordului de către instanță, care îl va respinge (art. 485 alin.1 lit. b).

3. Asistența juridică

- la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției asistența juridică este obligatorie (art.480 alin.2 teza a II-a)

- sintagma „la încheierea acordului”, folosită cu privire la asistența juridică, trebuie înțeleasă ca vizând întreaga procedură, de la momentul la care unul dintre cei doi titulari o inițiază și până la momentul încheierii acordului în formă scrisă

IV. Forma și conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției

- acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie în *formă scrisă*

- în situația în care există mai mulți inculpați cu care a desfășurat procedura, procurorul poate încheia câte un acord distinct cu fiecare dintre aceștia, astfel cum rezultă din prevederile art. 481 alin. (2), combinate cu cele ale art. 478 alin. 5 C.proc.pen. (de regulă atunci când inițierea lor se face la momente diferite), dar poate să încheie și un singur acord, care să cuprindă cele negociate cu fiecare dintre inculpați [art. 485 alin. (2) prevede că instanța poate admite acordul de recunoaștere a vinovăției *numai cu privire la unii dintre inculpați*)]

- când este incidentă o astfel de situație, procurorul nu mai întocmește rechizitoriu cu privire la inculpații cu care a încheiat acord.

- *conținutul* este detaliat de dispozițiile art.482 C.proc.pen.; mențiunile indicate în text sunt doar cele obligatorii, pe care trebuie să le conțină orice acord, și în raport de care se exercită controlul instanței în procedura verificării condițiilor de valabilitate ale încheierii și, implicit, ale sesizării sale, dar conținutul său final va cuprinde date despre orice situație căreia instanța trebuie să îi dea o rezolvare (de exemplu, cele legate de exercitarea/neexercitarea de către persoana vătămată a acțiunii civile, indicarea datelor privind tranzacția încheiată/acordul de mediere care vor fi atașate acordului scris sau, dimpotrivă, menționarea inexistenței vreunui astfel de act; mențiuni cu privire la măsurile preventive, dacă inculpatul a fost supus unor astfel de măsuri în cursul urmăririi penale, mențiuni cu privire la măsurile asigurătorii sau măsurile de siguranță ce trebuie luate de către instanță ca urmare a pronunțării unei hotărâri de condamnare sau altă soluție dintre cele pe care le poate da, precum și mențiuni cu privire la obiectele ridicate, care pot folosi ca mijloc de probă sau cu privire la care instanța trebuie să se pronunțe)

- actul trebuie să fie *semnat* atât de titulari, procurorul de caz și inculpatul, cât și de avocatul acestuia.

- acordul scris trebuie să conțină și date cu privire la cheltuielile judiciare, precum și cu privire la persoanele care trebuie citate

V. Procedura în fața instanței

- instanța sesizată este cea căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, procurorul trimițând acesteia acordul sau acordurile de recunoaștere a vinovăției (dacă s-au încheiat acorduri distincte), însoțite de actele din dosarul de urmărire penală care se referă la faptele și persoanele care au făcut obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției și, dacă este cazul, de tranzacția sau acordul de mediere care va sta la baza soluționării acțiunii civile (art.483 C.proc.pen.)

- dacă pentru alte fapte sau inculpați se dispune trimiterea în judecată, sesizarea instanței se face separat; în această situație, rechizitoriul va fi trimis judecătorului de cameră preliminară, iar acordul va fi repartizat aleatoriu pentru judecata în fond.

- odată sesizată, instanța va proceda mai întâi la verificarea întrunirii condițiilor de valabilitate ale acordului, în sensul verificării existenței tuturor mențiunilor obligatorii prevăzute de art. 482, precum și îndeplinirea condițiilor privind atașarea la actul cu care a fost sesizată a actelor de urmărire pe care se sprijină acordul încheiat

- dacă nu au fost respectate condițiile prevăzute la art. 482 și 483, instanța dispune acoperirea omisiunilor în cel mult 5 zile și sesizează în acest sens conducătorul parchetului care a emis acordul (art. 484 alin.1); deși instanța se adresează conducătorului parchetului, credem că remedierea omisiunilor se va face de către procurorul care a încheiat acordul

- în categoria omisiunilor la care face referire textul ar putea intra, de exemplu, neindicarea datelor prevăzute de art. 107 alin.(1) privitoare la inculpat sau neatașarea tranzacției încheiate, despre care se vorbește în acord; de asemenea, s-ar putea constata că în conținutul acordului au fost indicate anumite probe pe baza cărora se poate stabili existența faptei și a vinovăției, dar nu toate au fost atașate la dosarul cauzei.

- nu pot fi acoperite însă în această etapă omisiuni care țin de chiar procesul de negociere, cum ar fi omisiunea stabilirii cuantumului pedepsei închisorii, deși s-a căzut de acord asupra unei soluții de amânare a aplicării pedepsei, sau neindicarea duratei pedepsei complementare și a conținutului acesteia.

- legea nu prevede vreo sancțiune pentru nerespectarea termenului de 5 zile acordat pentru acoperirea omisiunilor, astfel încât el poate fi considerat unul de recomandare. Dacă însă până la termenul acordat pentru pronunțarea asupra acordului aceste omisiuni nu au fost acoperite, instanța respinge acordul de recunoaștere a vinovăției, soluție dedusă din interpretarea dispozițiilor art. 485 alin.1 lit. b).

- instanța se pronunță asupra acordului de recunoaștere a vinovăției prin sentință, în urma unei **proceduri necontradictorii**, în ședință publică, după ascultarea procurorului, a inculpatului și avocatului acestuia, precum și a părții civile, dacă este prezentă

- textul nu este însă corelat cu dispozițiile privind conținutul sentinței, din care rezultă că aceasta trebuie să se pronunțe cu privire și la alte aspecte decât cele asupra cărora a purtat înțelegerea (art. 485 alin.(3) și (4) și art. 487 alin.(1), care trimite la cuprinsul dispozitivului, prevăzut de art.404), respectiv: măsuri preventive, asigurătorii sau de siguranță, desființarea unor înscrisuri, cheltuieli judiciare etc.

-în tăcerea legii, credem că textul art. 484 alin.(2) trebuie interpretat în sensul că **procedura necontradictorie vizează exclusiv aspectele cauzei care au făcut obiectul negocierii**, și, de asemenea, **cele privind soluționarea acțiunii civile**, dacă în cauză există o tranzacție sau un acord de mediere încheiat între inculpat și partea civilă.

- pentru orice alte probleme cărora trebuie instanța trebuie să le dea rezolvare, *norma specială trebuie completată cu dispozițiile generale privind judecata*, ceea ce presupune punerea lor în dezbaterea contradictorie a procurorului și a părților, conform art. 351 C.proc.pen.

- o astfel de interpretare este mai mult decât necesară, având în vedere că deficiența reglementării se extinde și asupra persoanelor care pot exercita calea de atac și a motivelor care pot face obiectul apelului; astfel, numai procurorul și inculpatul pot exercita apel, și numai cu privire la felul, cuantumul pedepsei ori la forma de

executare a acesteia, ceea ce înseamnă că, fără nicio dezbateră, instanța ar lua o serie de măsuri după o procedură ocultă.

VI. Soluțiile instanței

Potrivit art. 485, instanța, analizând acordul, pronunță una dintre următoarele soluții:

a) admite acordul de recunoaștere a vinovăției și dispune una dintre soluțiile prevăzute de art. 396 alin. (2) - (4), care nu poate crea pentru inculpat o situație mai grea decât cea asupra căreia s-a ajuns la un acord, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480 - 482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului;

- redactarea textului este neclară, pentru că din conținutul său nu rezultă dacă intervenția instanței asupra celor negociate poate crea inculpatului o situație mai ușoară inclusiv cu privire la soluția adoptată („dispune una dintre soluțiile prevăzute de art. 396 alin. (2) - (4), fără să specifice dacă este ținută sau nu de soluția negociată), ori privește numai felul, cuantumul și modalitatea de executare a pedepsei

- din interpretarea sistematică a dispozițiilor rezultă că o soluție mai ușoară poate viza doar felul, cuantumul și modalitatea de executare a pedepsei, pentru că acestea sunt și limitele în care poate fi exercitată calea de atac, conform art. 488 alin.1.

b) respinge acordul de recunoaștere a vinovăției și trimite dosarul procurorului în vederea continuării urmăririi penale, dacă:

- infracțiunea pentru care s-a încheiat acordul prevede o pedeapsă mai mare de 7 ani;

- probele administrate sunt insuficiente pentru stabilirea existenței faptei și a vinovăției inculpatului;

- nu sunt întrunite condițiile art. 482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului ori acordului îi lipsesc unele dintre mențiunile prevăzute de art. 482 sau nu i-au fost atașate toate actele de urmărire penală care îl privesc pe inculpatul respectiv, conform art. 483, iar aceste omisiuni nu au fost remediate în cursul termenului acordat în acest scop, precum și

- dacă apreciază că soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat este *nejustificat de blândă* în raport cu gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului.

- respingerea acordului ca urmare a insuficienței probelor administrate poate să vizeze nu numai situația în care organul de urmărire penală nu a administrat un probatoriu consistent pentru stabilirea existenței faptei sau a vinovăției inculpatului, ci și pe aceea în care instanța constată nelegalitatea administrării unor probe, pe care însă nu le poate exclude fiindcă legea nu-i conferă competență în această procedură, aceasta nu înseamnă însă că nu le poate cenzura și concluziona că cele legal administrate nu sunt suficiente pentru pronunțarea unei soluții.

- instanța ar putea să mai respingă acordul și în situația în care la judecarea cauzei ar constata intervenția unei cauze de încetare a procesului penal (decesul inculpatului, retragerea plângerii prealabile, prescripția). Cum legea limitează expres soluțiile pe care le poate da numai la cele prevăzute de art. 396 alin.(2)-(4) (condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, respectiv amânarea aplicării pedepsei), credem că soluția procedurală este cea de respingere a acordului, urmând ca procurorul să pronunțe ulterior clasarea.

- legea permite ca instanța să admită acordul numai cu privire la unii dintre inculpați și să îl respingă cu privire la ceilalți; subsecvent, față de inculpații pentru care nu s-a admis acordul va opera disjungerea și trimiterea dosarului la procuror pentru continuarea urmăririi penale.

VII. Calea de atac: apelul (art.488)

- apelul poate fi exercitat doar de către procuror și inculpatul, în termen de 10 zile de la comunicare
- în cazul în care acordul a fost admis, apelul poate viza numai felul și cuantumul pedepsei ori forma de executare a acesteia
- în cazul respingerii sale de către instanța de fond, apelul va tinde la admiterea acordului și pronunțarea unei soluții conforme celor stabilite prin acord
- textul nu face nicio distincție între exercitarea apelului de către procuror sau inculpat, funcție de cele dispuse de instanța de fond, ceea ce s-ar putea interpreta că, în limitele prevăzute, pot critica și solicita orice, singura condiție fiind ca aceste critici să vizeze felul și cuantumul pedepsei ori forma de executare a acesteia.
- o astfel de interpretare este însă în contradicție cu dispozițiile art. 484 alin.(2), care stipulează că dezbaterile au loc după o procedură necontradictorie, ceea ce este echivalent cu faptul că nimeni nu poate cere nici mai mult, nici mai puțin decât ceea ce s-a negociat
- în consecință, interpretând în mod logic dispozițiile reglementării, prin corelarea celor două norme menționate, am putea spune că **procurorul poate face apel în două situații**: dacă acordul a fost respins sau dacă instanța a dat inculpatului o pedeapsă mai ușoară sau a suspendat executarea ei, deși înțelegerea se încheiase cu privire la altă modalitate de executare
- **inculpatul** ar putea exercita apel într-o singură situație, **atunci când acordul este respins**, deoarece nu poate cere în apel o pedeapsă mai blândă, dacă legea nu îi permite să ceară același lucru în fața instanței de fond.

VIII. Drepturile persoanei vătămate și ale părții civile

- procedura specială nu face referire la posibilitatea intervenției persoanei vătămate la încheierea sau pe parcursul judecării ARV și nici norma din partea generală (art. 81) nu face vreo referire concretă; nu există însă nicio dispoziție care să-i interzică participarea la proces; este discutabil însă dacă instanța i-ar putea da cuvântul, cât timp o astfel de normă nu este prevăzută;
- partea civilă are însă posibilitatea de a participa la judecarea cauzei și de a încheia o tranzacție sau un acord de mediere cu inculpatul
- în ceea ce privește soluția dată acțiunii civile, potrivit art. 486 alin.(1) instanța se pronunță asupra acesteia numai atunci când între părți s-a încheiat o tranzacție sau un acord de mediere; în celelalte cazuri, acțiunea civilă rămâne nesoluționată
- deși procedura în fața instanței nu face nicio referire la citarea inculpatului sau a părții civile, credem că participarea lor la soluționarea cauzei nu se poate face în alte condiții; în atare situație, vor fi incidente dispozițiile din norma generală, art. 353 C.proc.pen., care reglementează citarea la judecată.